

[Καθημερινή, 9.7.2018, συνέντευξη στον Αθανάσιο Έλλης](#)

Η διαφοροποίηση είναι ο καλύτερος τρόπος για να αντιμετωπίσει μια εφημερίδα το μεταβαλλόμενο τοπίο των μέσων ενημέρωσης, καθώς ο κόσμος κινείται από την έντυπη στην ψηφιακή ενημέρωση, εκτιμά ο **Αλούφ Μπεν, διευθυντής της ισραηλινής εφημερίδας Haaretz**. Κατά τη διάρκεια πρόσφατης επίσκεψής του στα γραφεία της «Καθημερινής», συζητήσαμε για το μέλλον της δημοσιογραφίας, καθώς οι εφημερίδες μας –και οι δύο συνεργαζόμαστε με τους New York Times– αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις. Επισημαίνει ότι όλο και περισσότεροι επιλέγουν διαφορετικό τρόπο να ενημερώνονται, μετακινούμενοι από τα έντυπα μέσα και τις τηλεοράσεις, προς τα τάμπλετ και τα κινητά τηλέφωνα, αλλά παράλληλα προβλέπει ότι τα Σαββατοκύριακα η έντυπη ενημέρωση θα αντισταθεί στην ψηφιακή πρόκληση και θα «επιβιώσει».

Μιλά επίσης για την κυριαρχία του Μπέντζαμιν Νετανιάχου στο εσωτερικό του Ισραήλ, όπως και για τις ελληνοϊσραηλινές σχέσεις, τονίζοντας ότι η επιθετικότητα του Ερντογάν έχει φέρει ακόμα πιο κοντά την Ελλάδα και το Ισραήλ.

–Πώς κρίνετε το μέλλον της δημοσιογραφίας;

–Δεν είναι διαφορετικό στο Ισραήλ από ό,τι στον υπόλοιπο κόσμο. Οι άνθρωποι αλλάζουν συνήθειες στην κατανάλωση ειδήσεων και στην παρακολούθηση μέσων ενημέρωσης από έντυπα και μεγάλες οθόνες, σε τάμπλετ και κινητές συσκευές. Η πρόκληση για εμάς είναι να καταφέρουμε να διατηρήσουμε ζωντανό το ενδιαφέρον των ανθρώπων για ενημέρωση αλλά και να είναι πρόθυμοι να πληρώσουν για να την έχουν. Αυτό συνεπάγεται τη μετεξέλιξη από την πλευρά μας του τρόπου που προβάλλουμε τα γεγονότα, και παράλληλα, σε επίπεδο εταιρείας την αλλαγή της διάρθρωσης λειτουργίας και κόστους. Βλέπουμε ότι βασιζόμαστε όλο και περισσότερο σε εξωτερικούς συνεργάτες και bloggers, καθώς και σε άτομα που εργάζονται με μερική απασχόληση μαζί μας, οι οποίοι έχουν και άλλη ημερήσια εργασία, συχνά σε πανεπιστήμια όπου διδάσκουν το αντικείμενο για το οποίο γράφουν στην εφημερίδα.

–Και οι δημοσιογράφοι;

–Το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της δημοσιογραφίας, όλα εξαρτώνται από τη διατήρηση του πυρήνα των δημοσιογράφων της εφημερίδας στην κάλυψη συγκεκριμένων τομέων. Κάνοντας ερευνητικά κομμάτια και γράφοντας αναλύσεις με τον καλό παλιό τρόπο. Μπορούμε να αναθέτουμε σε εξωτερικούς συνεργάτες σχόλια, φωτογραφίες και πολλά άλλα πράγματα που φαίνονται σημαντικά για τους αναγνώστες, αλλά δεν εντάσσονται απαραίτητα στην κεντρική αποστολή της δημοσιογραφίας. Αλλά πρέπει να διατηρήσουμε την ικανότητα να καλύπτουμε τις εξελίξεις εκεί όπου συμβαίνουν. Να έχουμε δημοσιογράφους πλήρως αφοσιωμένους στην εφημερίδα, στον ιστότοπο, στο τηλεοπτικό κανάλι.

–Ηλεκτρονική έναντι έντυπης δημοσιογραφίας;

–Οι συνήθειες του πληθυσμού αλλάζουν και καθώς όλο και περισσότεροι από εμάς προσαρμοζόμαστε στον αμερικανικό τρόπο ζωής –εργαζόμαστε πολλές ώρες, ξυπνάμε νωρίς για να πάμε τα παιδιά στο σχολείο– οι παλιές συνήθειες της ανάγνωσης της εφημερίδας το πρωί με τον καφέ πριν φύγουμε από το σπίτι, είναι πλέον παρελθόν. Δεν υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι για να κρατήσουν ζωντανό αυτό το σκηνικό. Οι περισσότερες από τις ειδήσεις που υπάρχουν στην πρωινή εφημερίδα έχουν ήδη προβληθεί από τις ιστοσελίδες το προηγούμενο βράδυ.

– Οι εφημερίδες του Σαββατοκύριακου;

– Οι ενημερωτικές συνήθειες του Σαββατοκύριακου, συμπεριλαμβανομένης της ανάγνωσης περιοδικών, δεν βλέπω να εξαφανίζονται. Δεν υπάρχει υποκατάστατο σε αυτό. Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν προτιμούν να διαβάσουν ένα μακροσκελές άρθρο ή μια εκτενή συνέντευξη στο τάμπλετ. Προσωπικά μου αρέσει, και το κάνω, αλλά οι περισσότεροι το Σαββατοκύριακο έχουν αρκετό χρόνο να διαβάσουν μεγαλύτερα κομμάτια, να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην εφημερίδα. Το πρόβλημα με το ψηφιακό τοπίο είναι ότι δεν έχουμε διαφημίσεις λόγω του ανταγωνισμού από τους παγκόσμιους κολοσσούς όπως η Google και η Facebook. Κανείς από εμάς, ακόμη και όλες οι εφημερίδες μαζί, δεν μπορούμε να τους ανταγωνιστούμε. Όμως, χρειαζόμαστε όλο και περισσότερα έσοδα από το ψηφιακό περιβάλλον για να διατηρήσουμε τον ίδιο αριθμό δημοσιογράφων και άρα την ανάλογη δυνατότητα κάλυψης των ειδήσεων. Η πρόκληση είναι να εξισορροπηθεί η μεγαλύτερη εξάρτηση από τους εξωτερικούς συνεργάτες μερικής απασχόλησης, με την αναγκαιότητα διατήρησης της βασικής ομάδας δημοσιογράφων στα σημεία των εξελίξεων, όπως και των δικών μας αναλυτών. Και, βεβαίως, να πουλάμε όσες περισσότερες ψηφιακές

συνδρομές μπορούμε. Το πρόβλημα δεν είναι ότι οι άνθρωποι δεν ενδιαφέρονται να καταναλώνουν το περιεχόμενο πια. Εξακολουθεί να υπάρχει ενδιαφέρον. Το ερώτημα είναι πώς τα μέσα θα έχουν έσοδα και θα διασφαλίζουν την αφοσίωση των αναγνωστών τους.

– Πώς τους κάνεις να πληρώνουν, αν ενημερώνονται από αλλού δωρεάν;

– Με διαφοροποίηση. Προσφέροντας κάτι που δεν υπάρχει αλλού. Να είσαι σε θέση να οικοδομήσεις ένα δικό σου κοινό, έτσι ώστε οι άνθρωποι που πληρώνουν για να σε διαβάσουν να αισθάνονται ότι τρόπον τινά συμμετέχουν και οι ίδιοι στη διαδικασία ενημέρωσης. Προφανώς, αυτό είναι ευκολότερο για ένα διαφοροποιημένο μέσο όπως η Haaretz, παρά για άλλα μέσα ευρείας κατανάλωσης που χάνουν χρήματα.

Η επιθετικότητα της Τουρκίας υπό τον Ερντογάν μάς έφερε πιο κοντά

– Πόσο στενές είναι οι σχέσεις Ελλάδας - Ισραήλ;

–Βλέπουμε ότι η επιθετικότητα της Τουρκίας υπό τον Ερντογάν έχει φέρει πιο κοντά την Ελλάδα και το Ισραήλ. Αυτό έχει διατηρηθεί με τρεις διαφορετικές ελληνικές κυβερνήσεις, και βλέπουμε επίσης τη μεγάλη ανταπόκριση στο επίπεδο των δύο κοινωνιών, με τους Ισραηλινούς να κατακλύζουν την Ελλάδα για διακοπές, να αγοράζουν ακίνητα, να ταξιδεύουν σε πολλά μέρη της χώρας σας. Εδώ και χρόνια η Ελλάδα έχει γίνει ο υπ' αριθμόν ένα ταξιδιωτικός προορισμός για τους Ισραηλινούς και ο όγκος αυξάνεται. Γνωρίζουμε ο ένας τον άλλον περισσότερο και καλύτερα.

– Βλέπετε την Ελλάδα και την Κύπρο ως οικονομική και πολιτική πύλη εισόδου στην Ε.Ε.;

–Και πολιτιστικά με κάποιο τρόπο, επειδή όλοι μας αντιμετωπίζουμε τον ισλαμικό κόσμο στα σύνορά μας. Αυτό συνέδεσε τις χώρες μας μετά πάρα πολλά χρόνια κάποιας απόστασης που είχε να κάνει περισσότερο με μια πιο αριστερή προσέγγιση και μεγαλύτερη ταύτιση με τους Παλαιστίνιους. Όπως οι Δημοκρατικοί στις ΗΠΑ και το Εργατικό Κόμμα στη Μεγάλη Βρετανία που είναι λιγότερο σταθεροί υποστηρικτές του Ισραήλ.

– Πώς αξιολογείτε την απόφαση των ΗΠΑ να μεταφέρουν την πρεσβεία τους στην Ιερουσαλήμ;

– Είναι μια παλιά δέσμευση Αμερικανών προεδρικών υποψηφίων που δεν υλοποιείται όταν εξελέγονταν. Ο Τραμπ υποσχέθηκε να το πράξει και τήρησε την υπόσχεσή του, αν και σε μεγάλο βαθμό αυτό είναι συμβολικό, αφού το 99% των υπηρεσιών παραμένει στο Τελ Αβίβ. Τα σύμβολα είναι το κλειδί εδώ, καθώς η μεταφορά της πρεσβείας έδωσε στον Νετανιάχου το μεγαλύτερο επίτευγμά του, τόσο ως προς την αναγνώριση της πρωτεύουσας του Ισραήλ όσο και ως πλήγμα για το παλαιστινιακό εθνικό κίνημα. Η μεταφορά της πρεσβείας των ΗΠΑ είναι και μια ευκαιρία για το Ισραήλ να διαιρέσει την Ε.Ε., η οποία αντιτάσσεται επισήμως στη μεταφορά των ευρωπαϊκών πρεσβειών από το Τελ Αβίβ. Το Ισραήλ προσπαθεί να προσελκύσει τις συντηρητικές κυβερνήσεις των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης που ενδιαφέρονται λιγότερο για τους Παλαιστινίους από ό,τι οι φιλελεύθερες κυβερνήσεις στη Δυτική Ευρώπη, να ακολουθήσουν το αμερικανικό παράδειγμα. Μέχρι στιγμής δεν υπήρξε μεγάλη επιτυχία, αλλά το θέμα συζητείται. Η επόμενη δοκιμή θα είναι το ειρηνευτικό σχέδιο που έχει υποσχεθεί ο Τραμπ και το οποίο θα μπορούσε να αναζωπυρώσει τη διπλωματία στη Μέση Ανατολή ακόμη και αν υπάρχουν ελάχιστες πιθανότητες για εφαρμογή του. Ωστόσο, δεδομένης της υποστήριξης του προέδρου Τραμπ στην κυβέρνηση του Νετανιάχου, θα μπορούσε να ενισχύσει την περιφερειακή θέση του Ισραήλ, καθιστώντας το εταίρο στην ειρηνευτική διαδικασία.

– Η αντιμετώπιση από το Ισραήλ της παγκόσμιας καταδίκης;

– Το Ισραήλ, και η σημερινή κυβέρνηση ειδικότερα, ενδιαφέρεται κυρίως για την Ουάσιγκτον. Θα μπορούσε να αγνοήσει την κριτική που προέρχεται από άλλες χώρες, πιστεύοντας ότι με την πάροδο του χρόνου περισσότερες πρεσβείες θα μετακινηθούν στην Ιερουσαλήμ.

Ο Νετανιάχου

– Υπάρχει «επόμενη ημέρα» στο Ισραήλ χωρίς τον Νετανιάχου;

– Προφανώς ναι, εφόσον δεν βρήκαν ακόμη τη λύση για την αιώνια ζωή. Αλλά, σοβαρά, προς το παρόν είναι ο μόνος πολιτικός που θέλουν οι Ισραηλινοί να έχουν ως πρωθυπουργό. Ακόμα και αυτοί που αντιτίθενται στον Νετανιάχου, δεν υποστηρίζουν και δεν βλέπουν κανέναν άλλο ως σοβαρό υποψήφιο. Τούτου λεχθέντος, το πολιτικό σύστημα, και ειδικότερα η Δεξιά, συμπεριφέρεται σαν η ποινική έρευνα που βρίσκεται σε εξέλιξη, ότι θα αναγκάσει τελικά τον πρωθυπουργό να παραιτηθεί. Προετοιμάζονται για την καταδίκη του.

Για παράδειγμα, ο δήμαρχος της Ιερουσαλήμ, Νιρ Μπάρκατ, δήλωσε ότι δεν θα διεκδικήσει άλλη θητεία ως δήμαρχος, αν και θα κέρδιζε εύκολα, αλλά θα είναι υποψήφιος για την Κνέσετ με το Λικούντ. Έχει πολιτικές φιλοδοξίες και θέλει να είναι «παρών».

Η συνάντηση

Βρεθήκαμε στα γραφεία της «Καθημερινής». Το βεβαρημένο πρόγραμμά του δεν επέτρεψε να υλοποιήσουμε την αρχική σκέψη να γευματίσουμε. Έτσι, μετά την ξενάγηση στα τμήματα της εφημερίδας, τόσο της ελληνικής όσο και της αγγλόφωνης έκδοσης, περιοριστήκαμε σε έναν καφέ στον χώρο εργασίας. Συζητήσαμε για πολλά, κυρίως επαγγελματικά και τις προκλήσεις της σύγχρονης δημοσιογραφίας, αλλά και διπλωματικά, για την πολυεπίπεδη άνθηση των ελληνοϊσραηλινών σχέσεων τα τελευταία χρόνια.

Οι σταθμοί του

1965: Γεννιέται στο Ραμάτ Χασαρόν, γιος του βραβευμένου Ισραηλινού ποιητή Aryeh Sivan.

1983: Κατατάσσεται στις ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις (IDF).

1986: Αρχίζει να εργάζεται στο εβδομαδιαίο περιοδικό Ha'ir το οποίο ανήκει στον όμιλο Haaretz.

1989: Άρθρο του για τη Μοσάντ, που στην αρχή απαγορεύθηκε, αποτελεί τη βάση για μια ιστορική δικαστική απόφαση υπέρ της ελευθερίας του Τύπου στο Ισραήλ.

1989: Εντάσσεται στο δημοσιογραφικό δυναμικό της Haaretz και αποκαλύπτει τη μεγαλύτερη υπόθεση διαφθοράς στην ιστορία των ισραηλινών ενόπλων δυνάμεων.

1993: Διπλωματικός ανταποκριτής στην κορύφωση της ειρηνευτικής διαδικασίας στο Οσλο.

1997: Αρχισυντάκτης στη Haaretz.

2011: Διευθυντής της εφημερίδας, προωθεί βαθιές αλλαγές στη λειτουργία του ενημερωτικού τμήματος.

[ΠΗΓΗ: εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ](#)